

23/94

Kontrolní závěr z kontroly hospodaření kapitoly státního rozpočtu Všeobecná pokladní správa

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu na rok 1994 pod číslem 23/94.

Cílem kontroly bylo prověřit, zda kontrolované činnosti kapitoly Všeobecná pokladní správa (včetně vládní rozpočtové rezervy) jsou v souladu s právními předpisy, přezkoumat jejich věcnou a formální správnost a posoudit, zda jsou účelné a hospodárné. Prověřit užití finančních prostředků určených na zabezpečení chodu zařízení pro uprchlíky a přesídlence.

Kontrola byla zaměřena zejména na dodržování rozpočtové a finanční kázně a na dodržování účelnosti při vynakládání prostředků u vybraných příjemců dotací z kapitoly Všeobecná pokladní správa (dále jen "VPS"). Kontrolovaným obdobím byly roky 1993 a 1994.

Kontrolu provedli kontroloři z Odboru státního rozpočtu a státního závěrečného účtu, Odboru obrany a bezpečnosti a Oblastních odborů NKÚ v Kutné Hoře, Strakonících, Plzni, Hradci Králové, Brně, Zlíně a Ostravě v době od srpna 1994 do června 1995.

Kontrolovanými osobami byly:

A. Ministerstvo financí, Ministerstvo hospodářství, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo spravedlnosti, Český úřad zeměměřický a katastrální;

B. Vybraní příjemci dotací z VPS:

– Státní fond tržní regulace v zemědělství, Praha; Zeměměřický úřad, Praha; Katastrální úřad Brno-město; Okresní soud ve Frýdku-Místku; Okresní úřad v Uherském Hradišti; Okresní ústav sociálních služeb, Uherské Hradiště; Hasičský záchranný sbor okresu Klatovy;

– Středisko Diakonie "Betlém", Klobouky u Brna; Středisko Diakonie "Radost", Merklín; Středisko Diakonie "Marta", Čáslav; Diakonie Charita "Salvátor", Krnov; Diakonie Charitní domov "U Spasitele", Frýdlant v Čechách; Česká katolická charita, Praha; "Domov Sv. rodiny", Praha; "Donar" - středisko pro mládež, Dobruška; Vodní záchranná služba Českého červeného kříže, Praha; Letecká amatérská asociace, Praha; Česká asociace frisbee, Praha; Asociace českého snowboardingu, Praha; Česká skateboardová asociace, Praha;

– TESET, a. s., Semily; E-COM, s. r. o., Slavkov u Brna a Firma Jaroslava Konečná, Havířov-Šumbark;

C. Ministerstvo vnitra.

U kontrolovaných osob (ústřední orgány státní správy, příjemci dotací z VPS), které nejsou uvedeny v kon-

trolním závěru, nebyly kontrolou NKÚ zjištěny zásadní nedostatky. Vládní rozpočtová rezerva nebyla kontrolována.

Námítky proti kontrolním protokolům, které podaly Ministerstvo financí, Ministerstvo hospodářství, Státní fond tržní regulace v zemědělství a Letecká amatérská asociace, byly vypořádány vedoucími skupin kontrolujících rozhodnutími o námitkách. Odvolání Ministerstva financí, Ministerstva hospodářství a Státního fondu tržní regulace v zemědělství proti rozhodnutí o námitkách byla vypořádána usneseními Kolegia NKÚ.

Kolegium NKÚ na svém XXII. zasedání dne 6. listopadu 1995

s c h v á l i l o usnesením č. 2 /XXII/95
k o n t r o l n í z á v ě r v tomto znění:

Část A

Ministerstvo financí (dále jen "MF"), Ministerstvo hospodářství (dále jen "MH"), Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen "MŠMT") a Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále jen "MPSV"):

A.1 - Ustanovení § 9 odst. 1 zákona ČNR č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpočtová pravidla republiky) - (dále jen "zákon č. 576/1990 Sb."), které mj. stanoví:

"Příjmy a výdaje státního rozpočtu republiky, které mají všeobecný charakter a nepatří do působnosti určitého ústředního orgánu, tvoří rozpočtovou kapitolu Všeobecná pokladní správa. Tuto kapitolu spravuje ministr financí."

nedodrželo MF.

Ve výdajové stránce VPS bylo zjištěno, že některé položky neinvestičních výdajů a dotací jsou každoročně rozpočtovány pro stejné účely a následně v průběhu rozpočtového roku uvolňovány stejným ústředním orgánům. Jedná se například o dotace na sportovní reprezentaci (MŠMT), pro humanitární organizace zdravotnictví a sociálního zabezpečení (Ministerstvo zdravotnictví, MPSV), na kulturní památky a výkup uměleckých předmětů (Ministerstvo kultury).

A.2 - Ustanovení § 20 odst. 1 a 2 zákona č. 576/1990 Sb., která stanoví:

"Ministerstvo financí provádí kontrolu hospodaření s prostředky státního rozpočtu republiky u ústředních orgánů a státních fondů republiky."

"Kontrolu plateb, které jsou příjmem státního rozpočtu republiky a státních fondů republiky, používání dotací poskytovaných ze státního rozpočtu republiky nebo státních fondů republiky organizacím v působnosti ústředních orgánů, obcím, okresním úřadům a organizacím v jejich působnosti a fyzickým osobám a kontrolu hospodaření s rozpočtem okresních úřadů provádějí územní finanční orgány. V případě potřeby může tyto kontroly za stejných podmínek provádět Ministerstvo financí."

neplní MF.

Nedostatky v kontrolní činnosti MF prokázalo zjištění, že u Státního fondu tržní regulace v zemědělství (dále jen "SFTR") neprovedlo kontrolu hospodaření s prostředky státního rozpočtu od doby jeho zřízení. MF si za roky 1993 a 1994 od SFTR nevyžádalo ke kontrole finanční zúčtování prostředků přidělených ze státního rozpočtu.

MF při předložení ročních účetních výkazů za rok 1993 neupozornilo SFTR na nesprávně vykázaný převod nevyčerpaných prostředků určených na činnost jeho výkonného aparátu ve výši 896 tis. Kč na regulaci trhu v roce 1994.

A.3 - Ustanovení § 3 odst. 2 vyhlášky MF ČR č. 205/1991 Sb., o hospodaření s rozpočtovými prostředky státního rozpočtu České republiky a o finančním hospodaření rozpočtových a příspěvkových organizací (dále jen "vyhláška č. 205/1991 Sb."), které mj. stanoví:

"Jako správce kapitoly ústřední orgán především ...

d) usměrňuje a kontroluje hospodaření s rozpočtovými prostředky v rámci kapitoly, schvaluje rozpočtová opatření, která přesahují pravomoc organizací, ale která lze provést beze změny ukazatelů schválených ve státním rozpočtu republiky pro kapitolu jako celek, ..."

porušilo MH;

- ustanovení části II bodu 13 Zásad pro poskytování dotací ze státního rozpočtu České republiky občanským sdružením, vydaným jako příloha k usnesení vlády České republiky č. 663 ze dne 27. 11. 1992 (dále jen "Zásady"), které mj. stanoví:

"Ústřední orgán, který poskytl občanskému sdružení dotaci ze státního rozpočtu, je povinen ověřovat správnost použití poskytnutých finančních prostředků ze státního rozpočtu republiky (dotace), zejména zda jsou hospodárně a účelně využívány. V případě, že zjistí neoprávněné použití prostředků a občanské sdružení tyto prostředky ve stanovené lhůtě neodvede, je oprávněn ... pozastavit uvolňování prostředků schválené dotace příslušnému subjektu."

porušily MH, MŠMT a MPSV.

MH podle předložených zápisů z kontrolních dnů provedených u příjemců dotací na řešení vývojových úkolů branné povahy nezjistilo nesoulad čerpání finančních prostředků a věcného plnění. MH však neprovedlo důsledně kontrolu použití finančních prostředků poskytnutých z VPS. Například u E-COM, s. r. o., byl zjištěn kontrolou NKÚ nákup zabezpečovacího zařízení budovy v částce 30 480 Kč, což nebylo uvedeno ve smlouvě, a u TESET, a. s., byly MH k 31. 12. 1993 převzaty předměty v hodnotě 1 847 585 Kč, které byly dodány organizaci až v průběhu ledna a února 1994. Došlo tak k neoprávněnému použití dotací v celkové výši 1 878 265 Kč.

MŠMT uzavřelo v průběhu roku 1993 celkem 44 písemných smluv s 19 občanskými sdruženími na poskytnutí dotací k zabezpečení sportovní reprezentace. Provedlo však pouze tři kontroly použití těchto prostředků státního rozpočtu. Kontrolou NKÚ bylo zjištěno u 4 vybraných občanských sdružení (Letecká amatérská asociace, Česká asociace frisbee, Asociace českého snowboardingu, Česká skateboardová asociace), že z poskytnutých dotací ve výši 2 672 tis. Kč bylo neoprávněně použito a zadrženo 1 655 tis. Kč.

MPSV ze 16 poskytnutých dotací charitativním organizacím v letech 1993 a 1994 provedlo pouze dvě kontroly se zaměřením na správnost použití rozpočtových prostředků.

A.4 - Ustanovení části II bodu 7 Zásad, které mj. stanoví:

"Prostředky ze státního rozpočtu republiky jsou občanskému sdružení uvolňovány v souladu s uzavřenými písemnými dohodami,"

a bodu 10, které mj. stanoví:

"Dohoda musí obsahovat ... minimálně přesné vymezení konkrétního účelu, na který je dotace ze státního rozpočtu republiky poskytována ..."

porušily MŠMT a MPSV.

Kontrolou NKÚ u předložených písemných smluv bylo zjištěno, že výše uvedené ustanovení Zásad nebylo MŠMT důsledně dodrženo. Rozšíření účelového použití prostředků státního rozpočtu vyplývající z usnesení vlády České republiky č. 371 ze dne 7. 7. 1993, ke komplexní péči orgánů státu o sportovní reprezentaci, kterým bylo v příloze v bodě I schváleno "Opatření ke komplexní péči orgánů státu o sportovní reprezentaci státu" (dále jen "Opatření"), nebylo obsaženo ve 21 písemných smlouvách uzavřených po přijetí tohoto vládního usnesení. Přitom v bodě II/1 vládního usnesení bylo ministru školství, mládeže a tělovýchovy uloženo, aby toto Opatření realizoval. Opatření bylo MŠMT provedeno až vydáním "Doplňku k metodickým pokynům pro poskytování a vyúčtování dotací ze státního rozpočtu ČR občanským sdružením v tělovýchově (sportovní reprezentace)" ze dne 8. 11. 1993.

MPSV nestanovilo v dohodě uzavřené na rok 1993 s Diakonií československé církve evangelické objem prostředků dotací určených na úhradu mzdových nákladů jednotlivých středisek Diakonie.

A.5 - Ustanovení § 30 odst. 1 zákona č. 576/1990 Sb., které stanoví:

"Neoprávněně použité nebo zadržené prostředky státního rozpočtu republiky nebo státních fondů republiky jsou subjekty, kterým byly poskytnuty, povinny odvést ve stejné výši státnímu rozpočtu republiky, popřípadě státnímu fondu republiky. Zároveň jsou tyto subjekty povinny zaplatit penále ve výši 1 %o denně z neoprávněně použitých nebo zadržovaných prostředků, nejvýše však do výše této částky."

- ustanovení § 31 odst. 6 vyhlášky č. 205/1991 Sb., které mj. stanoví:

"Pro financování úkolů z oblasti vědy a výzkumu otevírá rozpočtové limity ústřední orgán státní správy zadávající tyto úkoly ... V případě, že zadavatel poskytne nositeli úkolu finanční prostředky na pořízení přístrojů, strojů a zařízení potřebných pro řešení, musí současně s tím stanovit, jak s těmito předměty bude po skončení řešení naloženo, a stanovit způsob finančního vypořádání."

porušilo MH.

MH v uzavřených písemných smlouvách s a. s. TESET a s. r. o. E-COM v rozporu s ustanovením zákona nesprávně stanovilo uvedeným příjemcům dotací povinnost vrátit v případě nedodržování závazků poskytnuté finanční prostředky zvýšené o 20 %. Současně v těchto smlouvách nestanovilo, jak bude naloženo s předměty zakoupenými na řešení zadaných úkolů po jejich ukončení.

A.6 - Ustanovení části III bodu 2 Zásad, které stanoví:

"Ústřední orgány předloží finanční vypořádání podle přílohy č. 2 těchto zásad Ministerstvu financí do 28. února následujícího roku. V téže lhůtě odvedou nepoužité dotace do státního rozpočtu republiky. V případě, že v tomto směru nebude předloženo finanční vypořádání dotace nebo nebudou vráceny nevyčerpané prostředky, nebude občanskému sdružení poskytnuta další dotace."

porušilo MŠMT.

MŠMT předložilo MF finanční vypořádání dotací za rok 1993 až 7. 3. 1994. V roce 1994 v rozporu s ustanovením části III bodu 2 Zásad poskytlo dotace na zabezpečení sportovní reprezentace osmi občanským sdružením, ačkoliv sedm z nich do 28. 2. 1994 nepředložilo finanční vypořádání dotací poskytnutých v roce 1993 a jedno nevrátilo do tohoto termínu nevyčerpané prostředky dotace poskytnuté rovněž v roce 1993.

Část B

Wybrání příjemci dotací z VPS:

B.1 - Ustanovení § 11 odst. 1 zákona č. 576/1990 Sb., které stanoví:

"Rozpočtové prostředky mohou být použity pouze v příslušném roce, a to k účelům, na které byly státním rozpočtem republiky určeny."

- ustanovení § 30 odst. 2 vyhlášky č. 205/1991 Sb., které mj. stanoví:

"Rozpočtové prostředky může používat jen k účelům, pro které byly určeny, a to na krytí nezbytných potřeb, na opatření zakládající se na právních předpisech a k zajištění nerušeného chodu organizace; prostředky může čerpat jen do výše stanovené ve státním rozpočtu republiky nebo rozpočtu zřizovatele, a to v mezích závazných ukazatelů a v souladu s věcným plněním."

- ustanovení § 48 vyhlášky č. 205/1991 Sb., které stanoví:

"Organizace hradí nákup odborných knih, brožur, časopisů, mikrofilmů a jiných podobných předmětů pouze pro své knihovny."

- ustanovení § 3 odst. 1 a 2, § 7 odst. 1 až 3 a § 11 odst. 1 písm. a) až f) zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, která stanoví:

"Účetní jednotky účtují o skutečnostech, které jsou předmětem účetnictví, do období, s nímž tyto skutečnosti časově a věcně souvisí (dále jen 'účetní období'); není-li možno tuto zásadu dodržet, mohou účtovat i v účetním období, v němž zjistily uvedené skutečnosti."

"Účetním obdobím je kalendářní rok."

"Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví úplně, průkazným způsobem a správně tak, aby věrně zobrazovalo skutečnosti, které jsou jeho předmětem."

"Účetnictví účetní jednotky je úplně, jestliže účetní jednotka zaúčtovala účetní případy týkající se účetního období."

"Účetnictví účetní jednotky je vedeno průkazným způsobem, jestliže účetní jednotka účetní případy a účetní zápisy o nich doložila nebo prokázala předepsaným způsobem a inventarizovala majetek a závazky."

"Účetní doklady jsou originální písemnosti, které musí mít tyto náležitosti:

a) *označení účetního dokladu, nevyplývá-li z jeho obsahu alespoň nepřímě, že jde o účetní doklad,*

b) *popis obsahu účetního případu a označení jeho účastníků, nevyplývá-li z účetního dokladu alespoň nepřímě,*

c) *peněžní částku nebo údaj o množství a ceně,*

d) *datum vyhotovení účetního dokladu,*

e) *datum uskutečnění účetního případu, není-li shodné s datem podle písmene d),*

f) podpis osoby odpovědné za účetní případ a osoby odpovědné za jeho zaúčtování; tyto podpisy lze nahradit jiným průkazným způsobem.",

porušil SFTR.

SFTR neoprávněně uhradil v letech 1993 a 1994 z poskytnutých neinvestičních dotací na činnost výkoného aparátu fondu nákup odborných knih, brožur a časopisů, přestože k tomuto účelu nezřídil knihovnu. Úhradou faktur došlo k neoprávněnému použití prostředků ve výši 121 358 Kč.

SFTR na jednom z výdajových pokladních dokladů uvedl jako účel platby nákup publikací, ačkoliv podle přiloženého paragonu byly mimo publikace zakoupeny i tiskopisy. U dalších výdajových pokladních dokladů za nákup kancelářských potřeb byly na přiložených paragonech uvedeny jen účtované částky bez specifikace zakoupeného zboží.

SFTR vynakládal rozpočtové prostředky z dotace poskytnuté na správní výdaje na potřeby, které nebyly doloženy účetní evidencí a v některých případech byly v rozporu s vykazovaným věcným plněním.

Podle záznamů o provozu vozidel byly v průběhu roku 1993 uskutečňovány služební jízdy, ačkoliv podle evidence docházky byli dotyční zaměstnanci na pracovišti. Naopak podle cestovních dokladů a evidence docházky byli zaměstnanci SFTR na pracovní cestě služebním vozidlem, přestože v záznamech o provozu vozidla nebyly tyto jízdy v příslušných dnech uvedeny.

Na výkazech SFTR o vyúčtování pohonných hmot nejsou vyplňovány údaje o počtu ujetých km, o spotřebě pohonných hmot, chybí podpis řidiče a zaměstnanec, který výkaz schválil. Na záznamech o provozu vozidel nejsou vyplňovány údaje o počtu ujetých km a chybí podpisy přepravované osoby a řidiče.

B.2 - Ustanovení § 41 odst. 1 vyhlášky č. 205/1991 Sb., které mj. stanoví:

"Finanční prostředky stanovené zřizovatelem rozpočtové organizací a nevyčerpané do 31. prosince běžného roku se nepřevádějí do příštích let ...",

porušil SFTR.

SFTR nesprávně převedl zůstatek nevyčerpaných prostředků dotace účelově určené na správní výdaje ve výši 896 127 Kč z roku 1993 na regulaci trhu do roku 1994. Vzhledem k tomu, že tyto nevyčerpané účelové prostředky nebyly odvedeny do státního rozpočtu, došlo k jejich zadržení.

SFTR rovněž nevyhotovil a MF nepředložil finanční zúčtování dotací poskytnutých ze státního rozpočtu v letech 1993 a 1994 na správní výdaje.

B.3 - Ustanovení § 6 písm. a) a § 7 odst. 3 vyhlášky FMF č. 119/1988 Sb., o hospodaření s národním majetkem, která mj. stanoví:

"Organizace jsou povinny hospodařit s národním majetkem s péčí řádného hospodáře.

Jsou povinny zejména

a) národní majetek zjistit, sepsat, ocenit ... a vést v předepsané evidenci ..."

"O přebytku nebo neupotřebitelnosti národního majetku i o způsobu naložení s ním rozhoduje písemně vedoucí organizace ..., k rozhodnutí o přebytku nebo neupotřebitelnosti národního majetku musí být dodatečně připojen doklad o tom, jak bylo s majetkem naloženo.",

- ustanovení § 29 odst. 1 a § 30 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb., která mj. stanoví:

"Účetní jednotky inventarizací ověřují ..., zda stav majetku a závazků v účetnictví odpovídá skutečnosti."

"Skutečné stavy majetku a závazků se zjišťují inventurou fyzickou ... nebo dokladovou ... tyto stavy se zaznamenávají v inventurních soupisech, které musí být podepsány osobou zodpovědnou za provedení inventarizace.",

- ustanovení části Účtová třída 0 - Investiční majetek čl. III odst. 1 Opatření FMF č. j. V/20 530/1992 - Účtová osnova a postupy účtování pro rozpočtové a příspěvkové organizace a obce, které stanoví:

"Investiční majetek se v souladu se zákonem oceňuje pořizovací cenou, reprodukční pořizovací cenou, cenou pořízení a vlastními náklady.",

- ustanovení § 30 odst. 2 vyhlášky č. 205/1991 Sb., které mj. stanoví:

"Organizace hospodařící s rozpočtovými prostředky je povinna při plnění rozpočtu dbát, aby dosahovala maximálních příjmů a plnila úkoly hrazené ze státního rozpočtu republiky nej hospodárnějším způsobem a aby efektivně využívala rozpočtových prostředků ...",

porušil SFTR.

SFTR nevyhotovil inventurní soupisy z provedených inventarizací v letech 1993 a 1994. V těchto letech neprovedl inventarizaci nehmotného investičního majetku vedeného na účtu 013 - Software, přestože k 30. 10. 1993 stav účtu činil 486 651 Kč a k 30. 11. 1994 činil 636 842 Kč. Ačkoliv v zápisech z provedených inventarizací ke dni 30. 10. 1993 a k 30. 11. 1994 bylo uvedeno, že nebyly zjištěny žádné rozdíly mezi fyzickým a účetním stavem, byly však kontrolou NKÚ zjištěny inventarizační rozdíly ve výši 2 201 074 Kč a 749 411 Kč.

Vzhledem k tomu, že v účetnictví SFTR nebyl za rok 1993 a 1994 podchycen a účtován hmotný investiční majetek s pořizovací cenou do 10 000 Kč, nebyly

z provedených inventarizací porovnány účetní a fyzické stavy tohoto majetku, který podle inventárních karet činil k 30. 10. 1993 celkem 423 223 Kč a k 30. 11. 1994 činil 457 872 Kč.

SFTR na inventárních kartách neuváděl jednotlivé hospodářské prostředky pod inventárními čísly a s cenami ve shodě s rejstříkem základních prostředků. V rejstříku základních prostředků a v inventárních kartách neuváděl veškeré předměty. Jednotlivé předměty nebyly označeny inventárními čísly. Na osobních kartách zaměstnanců SFTR nebyly uvedeny veškeré přidělené věci. Při ukončení pracovního poměru někteří zaměstnanci přidělené věci nevrátili. V jednom případě byly věci v hodnotě 2 538 598 Kč předány odcházejícím zaměstnancem osobě, která nikdy nebyla zaměstnána ve SFTR. SFTR v zápisech o převzetí stroje nebo zařízení neuváděl číslo zápisu, typ a výrobní číslo předmětu, technický popis, rok pořízení, kdy byl tento majetek dodán a zařazen do užívání, datum přejímacího řízení, datum, jméno a příjmení, funkci a podpis zaměstnance, který investiční majetek převzal.

V rejstříku základních prostředků SFTR je uveden hmotný investiční majetek v hodnotě 379 748 Kč, který byl majetkem býv. Federálního fondu tržní regulace v zemědělství, který jej dle "Protokolu o převodu práv a povinností vyplývajících z majetko-právních finančních a jiných vztahů o převodu zásob a ostatního movitého majetku" převedl dne 30. 12. 1992 do majetku Státního fondu tržní regulace zemědělství Slovenské republiky.

SFTR vyřadil ze svého majetku osobní automobil zn. Tatra T 613 bez rozhodnutí vedoucího organizace o přebytečnosti nebo neupotřebitelnosti majetku a bez protokolu o vyřazení. Uvedený automobil byl nabídnut k odprodeji autobazaru za cenu 55 000 Kč, která nebyla stanovena znalcem. Ve skutečnosti byl prodán za 25 000 Kč.

Obdobným způsobem byl z majetku SFTR vyřazen po provedení inventarizace v roce 1993 i drobný hmotný investiční majetek (židle, křesla, psací stroje apod.). K dokladům o prodeji hospodářských prostředků chybělo rozhodnutí vedoucího organizace, doklad o tom, jak bylo s vyřazeným majetkem naloženo. Rovněž nebylo doloženo zaplacení prodaných věcí.

B.4 - Ustanovení § 5 odst. 2 zákona č. 576/1990 Sb., které stanoví:

"Na konkrétní akce nebo předem stanovené okruhy potřeb se poskytují účelové dotace, a to za podmínek stanovených zásadami dotační politiky. Mohou být použity jen na určené účely a podléhají ročnímu zúčtování se státním rozpočtem republiky."

- ustanovení § 11 odst. 1 téhož zákona, které stanoví:

"Rozpočtové prostředky mohou být použity pouze v příslušném rozpočtovém roce, a to k úče-

lům, na které byly státním rozpočtem republiky určeny."

- ustanovení § 30 odst. 2 vyhlášky č. 205/1991 Sb., které mj. stanoví:

"Rozpočtové prostředky může používat jen k účelům, pro které byly určeny, a to na krytí nezbytných potřeb ..."

porušily TESET, a. s., E-COM, s. r. o., Firma Jaroslava Konečná, Český červený kříž (dále jen "ČČK"), Letecká amatérská asociace (dále jen "LAA"), Česká asociace frisbee (dále jen "ČAF"), Asociace českého snowboardingu (dále jen "AČS"), Česká skateboardová asociace (dále jen "ČSA") a středisko Diakonie "Radost".

TESET, a. s., z dotace uhradila koncem roku 1993 faktury za nákup výpočetní techniky, přestože dle dodacích listů a dokumentace k provedené přejímce byly dodávky jednotlivých komponentů uskutečněny až v lednu a únoru 1994. Úhradou faktur došlo k neoprávněnému použití prostředků ve výši 1 847 458 Kč.

E-COM, s. r. o., uhradila z poskytnuté dotace v roce 1993 faktury za pořízení zabezpečovacího zařízení k ochraně svého objektu ve výši 30 480 Kč, ačkoliv nákup uvedeného zařízení nebyl zahrnut do smlouvy o poskytnutí a využití prostředků dotace, kterou s E-COM uzavřelo MH. Z dotace rovněž uhradila a do vyúčtování zahrнула dopočet daně z přidané hodnoty ve výši 2 581 Kč, který byl dodavatelem účtován za úhradu převozu vozidla. Došlo tak k neoprávněnému použití prostředků státního rozpočtu v celkové výši 33 061 Kč.

Firma Jaroslava Konečná v roce 1994 uhradila z investiční dotace v rozporu s účelem poskytnutí i část výdajů na zakoupení telefonních přístrojů a etiketovacích kleští, čímž došlo k neoprávněnému použití rozpočtových prostředků ve výši 7 199 Kč.

ČČK v roce 1993 uhradil z vlastních prostředků faktury dodavatelů za práce, služby a materiál pro místní skupiny Vodní záchranné služby ČČK (materiálové vybavení, cestovné, nájemné, spotřebu el. energie, pohonné hmoty apod.). Tyto náklady v celkové výši 601 468 Kč pak neoprávněně zahrnul do finančního vypořádání dotace za rok 1994. K neoprávněnému použití prostředků došlo i v případě úhrady nájemného ve výši 2 031 Kč za nájem bazénu v roce 1992, které byly rovněž zahrnuty do finančního vypořádání dotace za rok 1994. ČČK neoprávněně uhradil dne 2. 11. 1994 fakturu za nákup 92 ks záchranných obleků v celkové částce 940 044 Kč, které nebyly uvedeny mezi položkami vyjmenovaných investic v průvodním dopisu MF k uvolnění investiční dotace.

LAA neoprávněně použila prostředky dotace roku 1993 na zabezpečení sportovní reprezentace a účelové určené na úhradu mzdových nákladů na jiné účely (ocenění umístění reprezentantů a jiné výdaje). Z neinvestiční dotace na úhradu výdajů, které se týkaly předchozího roku, neoprávněně použila prostředky na úhradu

výdajů, které nebyly pro stanovený účel určeny (úhrada penále z prodlení), ve výši 6 700 Kč a část neinvestiční dotace i na výdaje investičního charakteru. Nehospodárně a neoprávněně použila prostředky z dotace roku 1993 na nákup letenky v hodnotě 25 880 Kč na mistrovství světa v závěsném létání, která nebyla vůbec využita ani vrácena.

ČAF neoprávněně použila prostředky dotace na rok 1993 určené na zabezpečení sportovní reprezentace na úhradu nákupu 12 ks triček pro reklamní účely v částce 2 089 Kč a na výdaje, které se hospodářsky týkaly roku 1994 (nájem sportovní haly za 1. čtvrtletí 1994), ve výši 9 750 Kč.

AČS neoprávněně použila prostředky dotace roku 1993 určené na zabezpečení sportovní reprezentace na úhradu výdajů za propagaci (pohoštění, videokazety a filmy, reklamní trička) ve výši 6 801 Kč, na úhradu pojistné částky podle uzavřené pojistky sdruženého pojištění pro cesty a pobyt ve výši 1 680 Kč a na úhradu výdajů ve výši 9 865 Kč za účast na mistrovství Evropy a Poháru národů v Avoriaz osob, které nebyly členy reprezentačního týmu. Neoprávněně byly také uhrazeny výdaje ve výši 27 563 Kč za účast reprezentačního týmu na Poháru národů v Avoriaz.

ČSA neoprávněně použila prostředky dotace roku 1993 určené na zabezpečení sportovní reprezentace na úhradu výdajů ve výši 149 096 Kč, které se výhradně netýkaly zabezpečení sportovní reprezentace (nátěr rampy, zakoupení minirampy, uspořádání letních závodů, doprava na mistrovství Evropy v Anglii osob, které nebyly členy reprezentačního týmu).

Středisko Diakonie "Radost" v rozporu s ustanovením části III bodu 9 Zásad neoprávněně použilo prostředky dotací v letech 1993 a 1994 k úhradě pohoštění v úhrnné částce 5 768 Kč.

B.5 - Ustanovení § 5 odst. 2 zákona č. 576/1990 Sb., které mj. stanoví:

"Na konkrétní akce nebo předem stanovené okruhy potřeb se poskytují účelové dotace ... Mohou být použity jen na určené účely a podléhají ročnímu zúčtování se státním rozpočtem republiky."

- ustanovení části III bodu 1 Zásad, které stanoví:

"Po skončení roku občanské sdružení vyhotoví v rámci účetní závěrky vyúčtování, které předloží příslušnému ústřednímu orgánu ... nevyčerpané finanční prostředky ze státní dotace současně poukáže na jeho běžný účet cizích prostředků."

porušily LAA, ČAF, AČS, ČSA a "Donar" - středisko pro mládež.

LAA nesprávně v rámci zúčtování finančních vztahů za rok 1993 vyúčtovala výdaje na zakoupení šesti letenek do USA pro přepravu reprezentantů a jejich doprovodu na mistrovství světa v závěsném létání ve

výši 173 735 Kč, zatímco skutečná cena letenek činila 148 920 Kč. Rozdíl ve výši 24 815 Kč nebyl doložen. Tyto prostředky nebyly ani po skončení roku poukázány na běžný účet cizích prostředků MŠMT. Tím došlo k neoprávněnému použití prostředků státního rozpočtu ve výši 24 815 Kč. LAA v roce 1993 nesprávně vyúčtovala jeho výdaj ve výši 574 892 Kč za odpis letounu KITFOX zakoupeného v roce 1991. Vzhledem k tomu, že čerpání nebo jiné použití těchto prostředků nebylo ve prospěch zabezpečení sportovní reprezentace na rok 1993 v účetní evidenci zapsáno nebo doloženo účetními doklady, došlo k neoprávněnému použití prostředků dotace v uvedené výši. LAA nesprávně uvedla v zúčtování finančních vztahů se státním rozpočtem republiky za rok 1993 čerpání prostředků z dotace ve výši 2 173 332 Kč, což je o 174 332 Kč více, než činila dotace vykázaná u MŠMT.

ČAF v rámci finančního vypořádání dotace vyúčtovala nesprávně za rok 1994 účetně nedoložené výdaje ve výši 9 682 Kč. Jelikož tyto prostředky nebyly ČAF po skončení roku převedeny na běžný účet cizích prostředků MŠMT, došlo k jejich neoprávněnému použití. Protože ČAF při zúčtování dotace za rok 1993 nepoužila předepsaných formulářů, nebyly v předloženém vyúčtování uvedeny údaje prokazující výši rozpočtovaných výdajů určených na zabezpečení sportovní reprezentace v tomto roce. V důsledku toho nebylo kontrolou možno ověřit, zda občanské sdružení dodrželo ustanovení části II bodu 8 Zásad, které mj. stanoví:

"Dotace ze státního rozpočtu nesmí zásadně přesáhnout 70 % rozpočtovaných výdajů sdružení ..."

AČS nesprávně vyúčtovala za rok 1993 náklady na mistrovství světa ve snowboardingu v Ischglu ve výši 77 264 Kč, zatímco skutečné náklady dle účetního dokladu činily 63 764 Kč. Rozdíl 8 288 Kč (po odečtení překročení dotace o 5 212 Kč) nebyl po skončení roku převeden na běžný účet cizích prostředků MŠMT, čímž došlo k zadržení prostředků státního rozpočtu. AČS pro finanční zúčtování dotace za rok 1993 nepoužila předepsaných formulářů s údaji prokazujícími výši rozpočtovaných výdajů na zabezpečení sportovní reprezentace. Kromě toho nesplnila povinnost předložit roční finanční vypořádání příslušnému ústřednímu orgánu do 31. 1. následujícího roku (dle části III bodu 1 Zásad). Vypořádání dotace vyhotovila až 11. 3. 1994. Přitom údaje uvedené v tomto vypořádání neodpovídaly údajům, které AČS předložila MŠMT v Přehledu o úhradách plateb - neinvestiční prostředky za rok 1993.

ČSA ve vyúčtování dotace za rok 1993 uvedla nedoložené výdaje ve výši 21 998 Kč. Jde o úhradu dvou faktur v částce 13 000 Kč a 8 998 Kč za přípravu a vybavení závodníka. Přestože uvedené výdaje byly podle zápisů v pokladní knize uhrazeny v hotovosti, nebyly na příslušné platby vystaveny výdajové pokladní doklady. Nevrácením nevyčerpaných prostředků na běžný účet cizích prostředků MŠMT došlo k jejich zadržení ve stejné výši. V předloženém vyúčtování použití prostředků dotace za rok 1993 ČSA nesprávně a neúplně vykazala účel jejich užití, jinak než dokládají příslušné účetní doklady k úhradám. Jedná se o položky "přípra-

va a soustředění republiky" ve výši 30 000 Kč, zatímco v pokladní knize je uveden nákup kancelářských potřeb, položka "příprava" ve výši 54 211 Kč neodpovídá příslušným účetním dokladům, kde je uveden Dům dětí a mládeže Hranice (10 000 Kč), Bones Club Litvínov (3 000 Kč) apod., a u položky "devizy v GBP-ME" byla skutečně čerpaná částka k danému účelu dle příslušného dokladu nižší o 24 937 Kč než vykázaná.

"Donar" - středisko pro mládež bylo v souladu s organizačním řádem Diecézní charity Litoměřice zřízeno k 1. 1. 1993. Přestože ukončilo svou činnost ke dni 1. 9. 1993, nebylo ke dni kontroly NKÚ, tj. k 21. 3. 1995, provedeno vypořádání dotace, která byla přidělena středisku v roce 1993 na jeho provozní a mzdové náklady ve výši 300 000 Kč.

B.6 - Ustanovení části II bodu 12 Zásad, které stanoví:

"Občanské sdružení odpovídá za hospodárné použití rozpočtových prostředků v souladu s účely, pro které byly poskytnuty a za jejich řádné a oddělené sledování v jednoduchém nebo podvojném účetnictví."

porušily charitativní organizace, ČSA a AČS.

Charitativní organizace nevedly odděleně v účetní evidenci prostředky z přidělených dotací v letech 1993 a 1994 v celkové výši 8 148 500 Kč. Vedle ustanovení Zásad měly charitativní organizace ve smlouvách jako podmínku poskytnutí dotace *"bude řádně vést a odděleně sledovat v účetní evidenci prostředky dotace ..."*. Dotace byly poskytnuty na úhradu provozních a mzdových nákladů spojených se zabezpečením nepřetržitého chodu těchto zařízení.

ČSA a AČS nezabezpečily oddělené sledování rozpočtových prostředků v roce 1993 určených na sportovní reprezentaci. Účetní doklady ČSA vztahující se k účelové státní dotaci nebyly označeny. V peněžním deníku AČS byly zaznamenávány příjmy a výdaje bez průkazného rozlišení položek k poskytnuté dotaci.

B.7 - Ustanovení § 3 odst. 1 a 2, § 7 odst. 1 až 3, § 11 odst. 1 písm. a) až f) a § 35 zákona č. 563/1991 Sb., která mj. stanoví:

"Účetní jednotky účtují o skutečnostech, které jsou předmětem účetnictví, do období, s nímž tyto skutečnosti časově a věcně souvisí ..."

"Účetním obdobím je kalendářní rok."

"Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví úplně, průkazným způsobem a správně tak, aby věrně zobrazovalo skutečnosti, které jsou jeho předmětem."

"Účetnictví účetní jednotky je úplné, jestliže účetní jednotka zaúčtovala všechny účetní případy týkající se účetního období."

"Účetnictví účetní jednotky je vedeno průkazným způsobem, jestliže účetní jednotka účetní případy a účetní zápisy o nich doložila nebo prokázala předepsaným způsobem ..."

"Účetní doklady jsou originální písemnosti, které musí mít tyto náležitosti:

a) označení účetního dokladu, nevyplývá-li z jeho obsahu alespoň nepřímo, že jde o účetní doklad,

b) popis obsahu účetního případu a označení jeho účastníků, nevyplývá-li z účetního dokladu alespoň nepřímo,

c) peněžní částku nebo údaj o množství a ceně,

d) datum vyhotovení účetního dokladu,

e) datum uskutečnění účetního případu, není-li shodné s datem podle písmene d),

f) podpis osoby odpovědné za účetní případ a osoby odpovědné za jeho zaúčtování; tyto podpisy lze nahradit jiným průkazným způsobem."

"Opravy v účetních dokladech, účetních knihách a v ostatních účetních písemnostech nesmějí vést k neúplnosti, neprůkaznosti a nesprávnosti účetnictví."

porušily LAA, ČAF a AČS.

LAA nezaúčtovala v roce 1993 do nákladů organizace výdaje na zabezpečení reprezentantů na mistrovství světa v závěsném létání ve výši 23 554 Kč (ubytování, diety apod.). Na tyto výdaje použila v účetnictví nezaúčtované valuty ve výši 800 USD získané v roce 1992. K výdajovému pokladnímu dokladu na zakoupení kombinézy nebyly přiloženy účetní doklady, které by prokazovaly oprávněnost proplacení částky 23 500 Kč. Doklady, které by prokazovaly oprávněnost proplacení odměn za umístění, nebyly rovněž přiloženy u příslušných pokladních výdajů. Doklady (paragony, stvrzenky apod.) prokazující oprávněnost výdajů za ubytování, pohonné hmoty a stravu reprezentantů na mistrovství světa v závěsném létání a na mistrovství světa v paraglidingu neobsahovaly označení dokladů a jména účastníků. Na stvrzence byl proveden přepis data vyhotovení a peněžní částky neprůkazným způsobem, přičemž nebylo uvedeno, kdo a kdy opravu provedl.

ČAF nepřiložila k účetním dokladům na výdaje za ubytování a stravování reprezentantů na soustředění v Temešváru a za pronájem vozidla na mistrovství Evropy v Holandsku v roce 1993 doklady prokazující oprávněnost fakturovaných částek (rozpis poskytnutých služeb, počet osob).

AČS nepřiložila k výdajovému dokladu, kterým byla uhrazena faktura za zájezd do Francie v roce 1993 (mistrovství Evropy a Pohár národů v Avoriaz), vyúčtování. Na účetních dokladech (faktury, stvrzenky), kterými byla prokazována oprávněnost proplacených výdajů reprezentantů za ubytování, lokální poplatků, startovné a parkovné, chybí označení dokladů a jména účastníků a v některých případech i datum vyhotovení účetního dokladu a v jaké měně byly výdaje hrazeny. Na účetních písemnostech dokladujících čerpání prostředků dotace na zabezpečení sportovní reprezentace v roce 1993 jsou

přepisovány peněžní částky a další údaje bez uvedení jména, kdo opravu provedl. Na účetním dokladu za nákup triček a samolepek je zaměstnancem dodavatelské firmy uvedeno, že peníze převzal v hotovosti dne 5. 4. 1993. Uvedený údaj však neodpovídá zápisu účetního případu v peněžním deníku, podle kterého bylo zboží uhrazeno v hotovosti nejen dne 5. 4. 1993, ale i 12. 4. 1993. Zápis v peněžním deníku ze dne 5. 4. 1993 o poskytnutí zálohy na trička (1 200 Kč) rovněž neodpovídá údajům dokladu, na který je v zápise odvolávka, neboť podle tohoto dokladu bylo naopak dne 3. 4. 1993 přijato 1 200 Kč jako záloha.

B.8 - Ustanovení § 12 odst. 2 a 3, § 15 odst. 1 písm. a) a odst. 2 písm. a) zákona č. 563/1991 Sb., která mj. stanoví:

"Účetní zápisy provádějí účetní jednotky srozumitelně, přehledně ..."

"Účetní jednotky uspořádají účetní zápisy způsobem, který umožní ověřit zaúčtování všech účetních případů v účetním období ..."

"Účetní jednotky účtující v soustavě jednoduchého účetnictví vedou: peněžní deník ... Peněžní deník obsahuje minimálně údaje

a) o peněžních prostředcích v hotovosti, na účtech u peněžního ústavu a průběžných položkách ...",

- ustanovení článku I bodu 7 Opatření FMF č. 79, kterým se stanoví postupy účtování u malých příspěvkových organizací, malých církevních organizací, jiných drobných organizací a zálohovaných organizací, účtujících v soustavě jednoduchého účetnictví, které mj. stanoví:

"Za průběžnou položku se považuje takový záznam v peněžním deníku, který slouží k doložení stavu majetku účetní jednotky, zejména při převodech mezi pokladnou a bankovními účty, při zjištěném rozdílu mezi starým zůstatkem bankovního výpisu s novým zůstatkem předchozího výpisu ...",

porušila ČSA.

ČSA uváděla v pokladní knize údaje o peněžních prostředcích v hotovosti způsobem záznamů průběžných položek s mínusovými zůstatky. Nebyl tak doložen stav majetku účetní jednotky. Například dne 8. 8. 1993 uhradila v hotovosti fakturu za přepravu ve výši 13 000 Kč, přestože zůstatek hotovosti k tomuto dni činil dle zápisů v pokladní knize pouze 9 484 Kč. Dne 14. 10. 1993 bylo podle záznamů v pokladní knize uhrazeno 8 998 Kč, ačkoliv zůstatek hotovosti k tomuto dni činil jen 737 Kč. Nedostatečně byly vedeny údaje o peněžních prostředcích na účtu u Komerční banky, které byly uváděny na volných listech (bankovní hotovost) jako soupis výpisů z účtů bez záznamů v průběžných položkách.

Část C

Ministerstvo vnitra porušilo:

C.1 - ustanovení § 5 odst. 1 písm. a) a § 11 odst. 1 zákona č. 576/1990 Sb., která mj. stanoví:

"Ze státního rozpočtu republiky se hradí:

a) výdaje na činnost ústředních orgánů a jejich prostřednictvím výdaje rozpočtových organizací a příspěvky příspěvkovým organizacím v jejich působnosti, ..."

"Rozpočtové prostředky mohou být použity pouze v příslušném roce, a to k účelům, na které byly státním rozpočtem republiky určeny.",

- ustanovení § 3 odst. 2 písm. a) až d) vyhlášky č. 205/1991 Sb., která mj. stanoví:

"Jako správce kapitoly ústřední orgán především

a) vypracovává návrh rozpočtu kapitoly a organizuje účast jí zřízených rozpočtových ... organizací na sestavení tohoto návrhu,

b) rozepisuje schválené ukazatele rozpočtové kapitoly jednak pro vlastní činnost ústředního orgánu, jednak na rozpočtové ... organizace, jejichž je zřizovatelem ...,

c) otevírá, případně potvrzuje rozpočtové limity,

d) usměrňuje a kontroluje hospodaření s rozpočtovými prostředky v rámci kapitoly, schvaluje rozpočtová opatření, která přesahují pravomoc organizací ..."

MV zřídilo Odbor pro uprchlíky (dále jen "OU") k 1. 1. 1993 jako samostatný útvar bezpečnostního úseku resortu. V součinnosti s MF byl vyčleněn limit prostředků z VPS na výdajový účet zřízený přímo tomuto odboru. MV nezabezpečilo v letech 1993 a 1994 rozepsání závazných ukazatelů v rozpočtu těchto účelově přidělených prostředků z VPS a nestanovilo specifikaci jejich užití.

Na základě rozhodnutí ministra vnitra byla z tohoto limitu v roce 1994 prostřednictvím uprchlického tábora (dále jen "UT") Vyšní Lhota zakoupena a bezúplatně předána technika a materiálové vybavení v celkové hodnotě 1 463 127 Kč pro útvary Policie ČR a Cizinecké policie a pasové služby, jejichž potřeby měly být zabezpečovány přímo z kapitoly MV.

Úprava limitů na investice a mzdové prostředky v průběhu roku 1994 byla ponechána zcela na vůli OU, který provedl řadu rozpočtových opatření. Posledním rozpočtovým opatřením ke dni 30. 12. 1994 neodůvodněně upravil rozpočtové limity na úroveň skutečných výdajů. V roce 1994 bylo provedeno navýšení limitu investičních limitů o celkem 26,4 mil. Kč a limitu mzdových prostředků o 4,5 mil. Kč, a to na úkor neinvestičních výdajů.

Odborné útvary MV v letech 1993 a 1994 nekontrolovaly skutečné užití a zúčtování těchto prostředků státního rozpočtu;

C.2 - ustanovení § 30 odst. 2 vyhlášky č. 205/1991 Sb., které mj. stanoví:

"Organizace hospodařící s rozpočtovými prostředky je povinna při plnění rozpočtu dbát, aby ... plnila úkoly hrazené ze státního rozpočtu republiky nejhospodárnějším způsobem a aby efektivně využívala rozpočtových prostředků. Rozpočtové prostředky může využívat jen k účelům, pro které byly určeny, a to na krytí nezbytných potřeb ... v mezích závazných ukazatelů a v souladu s věcným plněním."

OU v roce 1993 z dotace určené na zabezpečení uprchlíků a přesídlenců převedl celkem 28 927 541 Kč a v roce 1994 celkem 539 315 Kč na úhradu nájemného objektů integračních pobytových středisek (dále jen "IPS") až na dobu patnácti roků předem. Tyto neinvestiční rozpočtové prostředky však použil na opravy a investice najatých objektů, ale s pronajímateli je nezúčtoval.

V najatých objektech IPS bylo vynaloženo na zabezpečení ubytování uprchlíka v letech 1993 a 1994 u IPS Předlice 490 741 Kč, IPS Hoštka 301 535 Kč, IPS Lanškroun 223 312 Kč, IPS Krásná Lípa 184 872 Kč, IPS Nové Město pod Smrkem 169 848 Kč, IPS Nová Ves a Plánice celkem 85 000 Kč a IPS Náchod 36 646 Kč. Přestože diferenciací uvedených nákladů u jednotlivých IPS je značná, nebyla provedena ekonomická rozvaha efektivnosti nájmu těchto objektů;

C.3 - ustanovení § 4 odst. 2, § 7 odst. 1, § 6 odst. 3 a § 29 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb., která mj. stanoví:

"Účetní jednotky jsou povinny dodržovat při vedení účetnictví účetní osnovy a postupy účtování ..."

"Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví úplně, průkazným způsobem a správně tak, aby věrně zobrazovalo skutečnosti, které jsou jeho předmětem."

"Účetní jednotky jsou povinny inventarizovat majetek a závazky podle § 29."

"Účetní jednotky inventarizaci ověřují ..., zda stav majetku a závazků v účetnictví odpovídá skutečnosti."

V účetnictví vedeném OU v rámci MV nebylo v roce 1994 účtováno o veškerých účetních případech vyplývajících z uzavřených smluv o nájmu a zabezpečení provozu zařízení pro uprchlíky. Výše a termíny úhrady včetně zúčtování nájemného nebyly ve smlouvách stanoveny. Pohledávky a zúčtování výdajů z rozpočtu roku 1994 činily podle smluv o nájmu a zabezpečení provozu IPS Předlice, Hoštka, Krásná Lípa a Nové Město pod Smrkem 375 717 Kč vynaložených na rekonstrukce a 165 008 Kč vynaložených na opravy objektů. Pohledávky přecházející do roku 1994 z dříve uzavřených smluv o nájmu a provozu IPS činily 37 717 293 Kč vynaložených na rekonstrukce a 297 629 Kč na opravy najatých objektů.

OU z prostředků poskytnutých z VPS zakoupil a bezplatně předal techniku a materiál orgánům Policie ČR a Cizinecké policie a pasové služby bez příslušného zúčtování finančních výdajů vůči rozpočtové kapitole MV. Příslušné výdaje zúčtoval jako vlastní náklady na zabezpečení UT Vyšní Lhota, a tak zkrátil výdaje na jeho zabezpečení o částku 1 463 127 Kč.

OU poskytl jiným organizacím účelové příspěvky v celkové výši 3 432 000 Kč, ale účtoval pouze částku 1 350 000 Kč. Rozdíl ve výši 2 082 000 Kč poskytl v listopadu a prosinci 1994 jako příspěvek obcím a nadaci "Člověk v tísni" na zabezpečení problematiky přesídlenců. Tyto prostředky však zúčtoval jako vlastní výdaje na služby a práce nevýrobní povahy ve prospěch zařízení pro uprchlíky.

OU při převzetí povinností a smluv od zmocněnce vlády České republiky pro otázky uprchlíků k 1. 1. 1993 nepřevzal pohledávky a závazky z jeho činnosti. V letech 1993 a 1994 neprovedl inventarizaci pohledávek a závazků a ani o nich neúčtoval. Neúčtoval ani o pohledávkách vůči pronajímatelům objektů IPS, na jejichž opravy a rekonstrukce vynaložil v uvedených letech z dotace celkem 38 555 647 Kč;

C.4 - ustanovení § 54, § 58 odst. 1 a § 85 odst. 1 zákona č. 50/1975 Sb., o stavebním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, která mj. stanoví:

"Stavby, jejich změny a udržovací práce na nich lze provádět jen podle stavebního povolení nebo na základě ohlášení stavebnímu úřadu."

"Žádost o stavební povolení spolu s předepsanou dokumentací podává stavebník u stavebního úřadu."

"Stavbu lze užívat jen k účelu určenému v kolaudačním rozhodnutí, popřípadě ve stavebním povolení. Změny ve způsobu užívání stavby ... jsou přípustné jen po předchozím ohlášení stavebnímu úřadu, který o nich rozhodne nebo vyžádá nové kolaudační řízení."

OU nerespektoval zákonné normy a prováděcí předpisy v oblasti investiční výstavby, ačkoliv prostředky vynaložené na výstavbu zařízení pro uprchlíky dosáhly v roce 1994 celkem 137 mil. Kč. Ke stavbám v UT Vyšní Lhota a k ostatním stavbám, které byly dokončeny v roce 1994 nákladem 13,5 mil. Kč, nebylo do ledna 1995 vydáno stavební povolení.

OU nezajistil předepsanou stavební dokumentaci potřebnou k vydání stavebního povolení na jednotlivé stavby ke zprovoznění UT Vyšní Lhota. Nebyla předem vypracována a v podmínkách MV projednána a schválena projektová dokumentace včetně rozpočtu výdajů. V důsledku toho nemohla být uplatněna při realizaci staveb jako nástroj zabezpečující hospodárné vynakládání rozpočtových prostředků příslušná dokumentace.

OU rovněž nevytvořil věcné předpoklady k naplnění zákonem stanovených postupů při výstavbě a rekon-

strukci objektů UT Vyšší Lhota a u jednotlivých staveb včas nezajistil kolaudační řízení dle příslušných ustanovení vyhlášky FMTIR č. 85/1975 Sb., o podrobnější úpravě územního řízení a stavebního řádu, ve znění pozdějších předpisů;

C.5 - ustanovení § 664 zákona č. 40/1964 Sb., Občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, které stanoví:

"Pronajímatel je povinen přenechat pronajatou věc nájemci ve stavu způsobilém smlouvenému užívání, nebo nebyl-li způsob užívání smlouven, užívání obvyklému, a v tomto stavu ji svým nákladem udržovat."

a nerespektovalo ustanovení § 5 odst. 1 zákona č. 116/1990 Sb., o nájmu a podnájmu nebytových prostor, které stanoví:

"Není-li ujednáno jinak, pronajímatel je povinen odevzdat nebytový prostor nájemci ve stavu způsobilém k smlouvenému nebo obvyklému užívání, v tomto stavu jej svým nákladem udržovat a zabezpečovat řádné plnění služeb, jejichž poskytování je s užíváním nebytového prostoru spojeno."

Tento postup byl rovněž v rozporu s ustanovením § 761 odst. 1 zákona č. 513/1991 Sb., Obchodní zákoník, s odvoláním na ustanovení § 73 odst. 1 zákona č. 109/1964 Sb., Hospodářský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, které stanoví:

"Organizace, která má pohledávku státu ve správě, je povinna jménem státu pečovat o to, aby všechny povinnosti dlužníka byly včas a řádně splněny, popřípadě aby pohledávka státu byla včas uplatněna u příslušných orgánů a aby rozhodnutí těchto orgánů byla včas vykonána."

OU najaté objekty převzal ve stavu nezpůsobilém smlouvenému užívání a v letech 1993 a 1994 vynaložil na jejich zprovoznění prostředky na investice v celkové výši 29 004 219 Kč a na jejich opravy prostředky ve výši dalších 462 637 Kč.

V roce 1993 nebyly vyrovnány a v průběhu roku 1994 dořešeny dluhy ze záloh poskytnutých provozovatelům humanitárních středisek (dále jen "HS") Samopše ve výši 100 000 Kč, HS Trhová Kamenice ve výši 50 000 Kč a Česká Lípa v částce 593 925 Kč. Tyto dluhy byly převedeny do roku 1995. V roce 1994 došlo ke

zvýšení dluhů o další dva případy, a to u HS Stebno ve výši 174 100 Kč a HS Poslův Mlýn v částce 125 000 Kč.

Vůči dlužníkům MV do konce roku 1994 neuplatnilo v případech prodlení účinné vymáhání dluhů včetně úroků z prodlení nebo poplatků z prodlení.

Shrnutí:

V roce 1994 činily celkové příjmy kapitoly VPS 252,09 mld. Kč, z toho nedaňové a ostatní příjmy 12,52 mld. Kč a příjmy z vládních úvěrů 9,43 mld. Kč. Celkové výdaje kapitoly dosáhly 60,42 mld. Kč. V roce 1994 byly vynaloženy zejména na dotace podnikům (3,83 mld. Kč), na zdravotní pojištění za neproduktivní skupiny občanů (14,29 mld. Kč), na investiční výdaje a dotace (11,00 mld. Kč) a na další výdaje, které z hlediska účelovosti a hospodárnosti při jejich vynakládání jsou rozpočtovány a spravovány centrálně (23,09 mld. Kč).

Prověrkou příjmové stránky VPS bylo zjištěno, že do rozpočtu příjmů z vládních úvěrů nezahrnulo MF splátky všech civilních vládních úvěrů (bez integračních akcí v bývalém SSSR), které byly v r. 1994 splatné podle splátkových plánů. Jedná se o příjmy vyplývající z mezistátních dohod o hospodářské spolupráci uzavřených před rokem 1990. Podle splátkových plánů měly tyto příjmy v roce 1994 činit cca 1,93 mld. Kč. Rozpočet pro rok 1994 byl však stanoven a schválen ve výši 51,3 mil. Kč a skutečné plnění k 31. 12. 1994 činilo 65,0 mil. Kč. Jde o systémový nedostatek metodiky sestavování rozpočtu v oblasti splátek civilních vládních úvěrů podle splátkových plánů v příslušném rozpočtovém roce.

Mimo MF byly kontrolou zjištěny nedostatky především v dodržování rozpočtové kázně jak u správců kapitol státního rozpočtu, tak zejména u příjemců dotací poskytovaných z kapitoly VPS, dále v dodržování zákonů a právních předpisů o správě národního majetku a v účetnictví.

K vážným nedostatkům dochází při stanovení podmínek ve smlouvách uzavíraných správci kapitol - ústředními orgány s příjemci dotací. V důsledku toho dochází k porušování účelu, pro který byla dotace určena, a k neoprávněnému použití prostředků státního rozpočtu, případně k jejich zadržení.

Rovněž kontrolní činnost v oblasti dotací z kapitoly VPS je prováděna nesystémově a nedostatečně.

V souladu s plánem kontrolní činnosti NKÚ kontrolní závěr vypracoval člen Úřadu Ing. Karel Bidlo.